

18.371.000 K. Več kot 15% milijonev se bode moralno torej z davki poravnati. To pokritje pa je odvisno od finančne preosnove v državni zbornici. Treba torej na te sklepe čakati. — Druga seja (17. sept.) je bila že bolj živahna. Narodnjak Kukovec je predložil namreč neki predlog glede šol v Celju. Ta predlog so mu bili socialisti podpisali. Zato so se prvaški klerikalci s Kukovcem hudo skregali. Tako je bil prvi prepis v deželnem zboru prepis med Slovenci. Klerikalni prvaki so seveda zopet vpeljavno splošne volilne pravice predlagali, čeprav vedo, da bi to cesar nikdar ne potrdil. Potem so se vrstile razne volitve v odseke. — Tudi tretjo sejo so porabili prvaški poslanci v svoje narodjaške namene. Znano je, da je v štajerskem deželnem zboru nemščina obravnalni jezik. To je tudi naravno, kajti slovenski poslancev je komaj peščica in še ti znajo vsi dobro nemško. Vendar pa je nastopil dr. Verstovšek in zahteval prečitanje neke neumne interpelacije v slovenskem jeziku. Glavar je dal interpelacijo ednostavno Verstovšku, češ da jo naj ta sam prečita. In mož je to tudi storil. Pri temu je prišlo do burnih preprirov, ker je zlasti Korošec vedno izzival. No, slišati je moral marsikatero pikro besedo. Tako mu je zaklicil posl. Wastian: „Vi vendar niste izdelovalci bojnih rokavic, Vi ste vendar duhovnik!“ Popolnoma pravilno je tudi Wastian rekel: „Delajte to v ljubljanskem deželnem zboru in ne tukaj!“ Cela stvar se je tičala neke zastave (!), ki je bila v Gradcu (!) razobešena. In ti ljudje pravijo, da so zastopniki slovenskega ljudstva. Popolnoma pravilno so napredni poslanci vprašali: „Ali je Korošec slovensko ljudstvo? Slovensko ljudstvo odlčno protestira proti narodjaški gonji in zahteva gospodarsko delo v deželnem zboru. Deželni glavar je dal hujškačem tudi takoj pravi odgovor. Tri seje in dva škandala, — to je plod prvaškega dela! — Pri seji dne 22. septembra je nemški klerikalec Schoiswohl govoril in tudi škodljivost prvaške obstrukcije v državni zbornici omenil. Nato je prišlo seveda, da preprija. Prvo besedo je imel Roškar, ki zna tako dobro streljati. Potem so se sprli slovenski poslanci s socialisti. Torej četrta seja in tretji škandal. Volitev v deželnem odboru je imela tale uspeh: dr. Link, pl. Feyrer, grof Attems, dr. Hofmann pl. Wollenhof, M. Stallner, Hagenhofer in Robič.

Koroški deželni zbor zbral se je pretekli torek k rednemu zasedanju. Ta zbor je po zadnjih volitvah prav malo spremenjen in šteje skupaj 43 poslancev. Razmerje strank v koroškem deželnem zboru je sledenje: 6 upravovestni in 4 nemško-narodni veleposhestniki; 10 nemško-narodnih poslancev mest in trgov; kmetijske občine imajo 11 nemško-naprednih, 2 nemško-klerikalna in 2 slovensko-klerikalna poslanca; v splošnem volilnem razredu zastopajo ljudstvo 3 nemški naprednjaki in 1 socialni demokrat. Nemških naprednih poslancev je torej 28 in imajo ti vsled tega veliko večino v deželnem zboru. — Prva seja se je vršila 21. t. m. Otvoril jo je deželni predsednik baron Hein. Prvi nagovor jo imel novi deželni glavar pl. Aichburg-Labia. Njegovemu izvajanju glede koroškega solstva posnemamo: Število šoli podvrženih otrok na Koroškem je od 39.468 na 63.302 naraslo. Le 702 otrok ni hodilo v šolo. Ljudske šole so se povečale od 318 na 376, število učiteljev od 373 na 995. Lastnih šolskih poslopij je zdaj 344, medtem ko jih je bilo l. 1889 le 137. Poleg tega ima Koroška zdaj 12 meščanskih šol. Govornik je tudi zgradbo taverske železnice omenil in končal z „hoch“-klici na cesarja. Potem so bili poslanci zapriseženi. Da bi napravili nemir, storila sta Grafenauer in Ellersdorfer to v slovenskem jeziku. Ta dva možaka hočeta torej tudi v koroški zbornici narodnostni prepričati. — 2. seja se je vršila 22. t. m. Posl. Ellersdorfer je že 3 dnevnih „urlaub“ zahteval, katerega se mu je prav rado dalo. Vršila se je daljša debata o volitvah v odseke. Zlasti Grafenauerja se je zaradi nesramnega hujškanja začasa deželnih volitev oštelo. Potem so se vrstile volitve v odseke. Prihodnja seja se vrši 23. t. m.

Zalogo bomb so našli v ruskem mestu Baku. Zanimivo je, da so bombe — policaji naložili. Šef policije je že v sodniški preiskavi.

Srbski Jurček bode šel v Afriko. Dobil je namreč letni dohodek 100.000 frankov. Med afričanskimi divjadi se bode mož na vsak način dobro počutil.

šljite svojo deco v nemško šolo, kjer jo bodojo katoliški duhovniki in učitelji podučevali, da se nemščine priuči in da ji bode enkrat bolje šlo. Pridite dne 3. novembra z vašimi otrocmi k nemški šoli, da bode dopisom videl, kako se je lagal. Vsi za nemško šolo!

Nemška šola v sv. Lenartu sl. g.!

Starisci, ki hočejo svoje otroke v novo nemško šolo v sv. Lenartu sl. g. pošiljati, naj se najkasneje do konca meseca septembra t. l. pri g. zdravniku dr. T. Zirngastu v sv. Lenartu oglasi. Po tem terminu se ne bude nobenega otroka več sprejelo. Tukajšni župnijski urad se je izjavil pripravljenim, da prevzame katoliški verouk na nemški šoli. Starisci! Oglasite se pravočasno in ne pustite se od nasprotnikov preslepit!

Kako se duhovnike preganja.

(Izvirni dopis).

Št. III na Dravi (Koroško)

dne 17. avgusta 1909.

Več posestnikov nam piše:

Prvaški časnik „Mir“ od 21. avgusta tega leta se peča z našim splošno priljubljenim župnikom. Po vzoru prvaških bratov ga pogumno sramoti in zaganja se tudi do kneza Lichtensteina, zakaj se je pri razpisu naše fare poslužil svoje pravice in se ni dal na vekomaj pod škofovsko kuratelo. Revers, ki ga je naš župnik podpisal, je postavno neveljav en in nemoralno je, če se tirja, kar je zoper postavo. Našemu župniku se je že davno poprijed ſkofa samega prigovarjalo, naj prosi za vsako župnijo, ki bo razpisana. Morda le zato, da se mu morejo prošne vrniti in da bi ne zamudil, ko bi se razpisala kakšna župnija v Sibiriji. Dasiravno na petem mestu, vendar je bil kot vreden med vrednimi. Kdo je začel gonjo proti njemu prej in potem, ko je bil že prezentiran? Nedostojna so bila sredstva, s katerimi se je poskušalo župnika izpodriniti. Šele odločna beseda je zamašila obrekovalcem umazana usta. Odkod so začele zoper župnika prihajati pritožbe, se še danes prav ne ve in se tudi župniku v obraz povediti noče. Ti tožniki i se bojijo c. kr. sodnije kakor hudički kriza. Naš župnik je ponizno prošil ſkofijstvo, naj se mu pove kdo, kaj in kdaj ga je tožil, da more tožnike pred c. kr. sodnijo tirjati in se opraviti. Vse zastonj! Tožniki se ne smejo lesketati na solncu posvetne oblasti, ker bi je isto ožgalo. Ali je naš župnik bedal in suženj, ki se mora udati na vsako klepetanje? Tudi pri ſkofijski vizitaciji so mu bile na odločno vprašanje klepetuje zatajene. Predstojniki pa so dolžni dati podložnični čas in priložnost, da se morejo opraviti. Oče ne zatajuje pred svojimi otroci njihovih obrekovalcev, ker ne sliši rad obrekovanja svojih otrok in ker hoče svoje otroke vzgojiti za može in ne za hinavce. Kdor govorireni, se ne skriva pod ſkofijsko skunkjo in tudi ne trepeta pred posvetno gosposko. Ali še zdaj vse velja, kar se je pri vizitaciji župnika tožilo in celo mrličem v usta polagalo? Dokazi mrličev so medli dokazi, in kdor se jih poslužuje, vreden je Kajnovega značaja. Zakaj se je od verodostojnih prič popolnoma opustilo, s čim bi se moralno petati c. kr. državno pravdinstvo in še več drugih stvari? In te verodostojne priče so vendar pod prisego izpovedale! Koga je naš župnik kdaj zasmehoval, da se je vnel pretep, ki bi se ga bil sam vdeležil? Saj je to sodniško dognano. Kje je cele noči rajal? Župnik je prosil iz pričnice, naj se vendar oglasi ženske, s katerimi se je takoj poglavito pregrebil in povsod tih, kakor v cerkvi. Kdaj je sel iz gostilne pisan v cerkev? Strašno nalit je moral biti vedno, ker mežnar tega nikdar ni zapazil, dasiravno ni slep. Nasprotniki, ki so župnikovo vino srkali, so ga vendar enkrat po polnoči vjeli in ga tudi iz same hvaležnosti zatožili. Kdaj je slabopravljaj božjo službo? Tudi peščica sovražnikov mora v tem oziru pripoznati popolno zadovoljnost. Ali ni hodil v šolo? Kako je potem mogoče, da so otroci pri ſkofijski vizitaciji tako izvrstno znali, kakor nikdar poprijed? Kdo more reči, da je župnik oče rajnega kuhančnega otroka? Povsod zadostuje izpoved ženske, a župnikova kuharica je lažnjivka, ker njeni izpovedi izpodbjiva v nasprotjem mnemu z velikim veseljem se valjajoče breznačajne. Kdo more reči, da otrok ni bil pokopan? Kdor je to okoli trosil, je podlji obrekovalec in tako dolgo prasečkar, dokler to dokazal ne bo. Kdo je slišal kdaj župnika peti nesramne pesmi? Oglasite se vi farizeji! Tisti ki mu je vlezlo škropilo v glavo, naj se pusti operirati, ker nenadomestljiva škoda bi bila za njegove vodene možgane. Kjer dvom že zadostuje, tam se človek ne vojskuje in da na misli še ni colnine, največ veseli verodostojne

Dopisi.

Brežice na Savi. Ko je korakal Johan Režman iz Gaberja št. 9 ob 5. uri popoldne iz živinskega sejma v Kapeli proti domu, napadla sta ga dva fantalina in mu oropala okroglo 500 krov, katere je mož od prodanih volov dobil. Sumljiva tega ropa sta neki Blaževič po domače Vapot in Jurman; zaprli so ju že. Ta ropa, kakor se že desetletja v našem okraju ni prepretil, napravil je veliko vznemirjenja. Kdo je kriv posuvelosti ljudstva? Mislimo, da v prvi vrsti tisti, ki bi morali mladino vzgojevati, ki jo pa le v političnem hujškanju podvijajo . . . V nedeljo dne 26. t. m. se bode vršili v Brežicah veliki mladinski shod. Po celi dekaniji se je raz prižnici oznanjevalo, da naj vsi fanti od 14. leta naprej gotovo pridejo. Seveda, na takih priredbah da mladino navadi pijačevati in potem, ako ji zmanjka denar, gré tudi rotapi. Govoril bode na kmetskem shodu seveda vsemodi dr. Benkovič. Mož je znan, v vsakem oziru znan. Svoj čas je sicer izjavil, da ne bode nikdar „klerikalec“, ali to svojo besedo je hitro pozrl. Danes je kolodvora te gospode. Cela priredba je komedija. Gospodje prvaki potrebujete zopet kmetskih grošov . . .

Sv. Lenart sl. g. Neka prvaška pisarska duša iz sv. Lenarta se zopet pridržne, objaviti lažičanke v „Fihposu“ z dne 9. t. m. in hujskati proti tukajšni nemški šoli. Dotični pisač, ki menda sploh ne ve, kaj dela, se tudi ponosa, kakor da bi on kmets „rešil“. Seveda, s tvojimi lažmi ne bodeš dopisun kmetsom ničesar pomagal. Le škodoval jim bodeš na ta način. Mi, ki smo kmets zastonj nemško šolo dali in s tem napravili priložnost, da se otroci nemščine priučijo, mi pač mislimo odkrito in pošteno o kmetu, mi mu na ta način zboljšamo njegov gospodarski položaj. Ako govoriti kmet le slovensko, pride nemški kupec s svojim tolmačem; kupec mora tolmača plačati; ta denar pa trpi kmet pri ceni. Naš kmet prodaja tudi svoje pridelke (vino, sadje, živila, perutinina) izključno Nemcem. Od tvojih sohajskačev, črnih dopisun, ki jih imaš v Ljubljani, ne more naš kmet živeti. Zato išče tudi naš kmet pošteno in lepo sporazumljene z nemškimi odjemalcii blaga in zato se hoče tudi kmet nemščine priučiti. Vidiš, klerikalni dopisun, zato smo ustanovali nemško šolo, da kmets pomagamo. To je naša poština in odkrita politika. Ti in tvoji gospodarji pa hočejo kmetu le žepe izprazniti. Prvaški hujškači rabijo seveda vsa sredstva v boju zoper nemško šolo. Črni kibic, ki je vsak dan v farovžu, več sto dobro, da bode na nemški šoli tukajšni župnijski urad verouk prevzel; vkljub temu pa laže, da je nemška šola protestantovska. Za nemško šolo imenovani nadučitelj je rimski katolik in eden najbolj kvalificiranih učiteljev. Tudi te vo dopisun prav dobro; in vendar laže ta podlež naprej, da bodejo kmetje deco protestantovskim učiteljem izročili. Dopisun „Fihposov“, št. lenartska občina je pripravljena, da ti preksrbi prostoto mesto v Feldhofu pri Gradcu; tam se bodejo tvoje od alkohola pokvarjene možgane spočile! Izvrstno občinsko gospodarstvo in zgradba hiše za požarnike na najprimernejšem prostoru je dopisuna grozno razburilo. Pokažite, kmetje, da ne verujete takim plačanim lažnikom! Po-

priče. Župnikove priče, ki se jih na noben način zaslišati noče, so seveda le „berači“, „pijanci“, „liberalci“ in vsled tega lažniki. Kdor s župnikom nikdar ni občeval, samo zapriseže in škofovstvo je prepričano, da je verodostojen in njegova prisega neskončno resnična. Na takšen način nič ne pomagajo vsi večkratni opomini in vse krivične suspenzije, tukaj pomaga edino le pravična ne pa enostranska preiskava, in pravilna razsodba. Imenitno je, da župnik je lažnik in peščica njegovih nasprotnikov tako verodostojna, da njena resnoljubnost ne pripušča niti sence dvoma. Izvrstno je tudi, da mi farmani, ki se nas noče zaslišati na noben način, in tudi, če zato osebno ponižno prosimo, ne smemo v danem položaju plačati župniku sv. maš, prejemati od njega zakramentov in poslušati njegovih pridig. Sploh bi naš po nedolžnem preganjanju župnik, ki mu je bila na počisti ljudskosti in človekoljubju dišeči predlog škofovstva že od 22. februarja t. l. vstavljenha plača, imel opravljati vse, kar je zastonj in komisar iz St. Jakoba z kompanijo, kar je za denar. To je klerikalna humanita in klerikalna ljubezen. Res je, da ima duhoven pravico do pastirovanja od svojega škofa, res pa je tudi, da se pri posvečenju duhoven zaveže, da hoče biti škofu in njegovim naslednikom pokoren v vseh — pravičnih rečeh, ker drugače bi bil služnik satanov. Neumno je že, da mi farmani moramo imeti škofovo prepričanje. Ali nas bo silil k temu naš, za naš dušni blagor tako vneti župan Jožef Schaller, p. d. Martin na Trebinji, ki je bil le na župnikovo prizadevanje po petkratnem opetovanju volitve izvoljen županom in zdaj se tako hvaležnim skazuje? Sam občinski tajnik je župnika opozarjal: „Martina ne smemo voliti, ker se na njega, kot trgovca, ni zanesti“. Nehvaležnost je znamenje surove misli. Naš župnik opravlja še dalje dela pastirovanja, ker krivična kazen v vesti ne veže. St. Ilij ni slovaški Černilov in ne leži v madžarski veleoblasti kakuge Parvija. Naš župnik je obljudil dne 15. sušča t. l., da se bo do 1. majnika odpovedal župniji, če se mu bo pripomoglo do gotove penzije in ne brezpogojno. Ne zamolčujte, kar vam ne diši. Naš župnik pa se ni pustil vreči iz hiše kot berač. Govorite resnico in ne zavijajte! Suspenzija se ni ponovila 16. sušča in zakaj se je pozneje ponovila, bo najbolj vedel povedati bivši komisar, župnik Ražun še s tremi pristaši. Župnikov rekurs od 12. maja t. l. v Solnograd je bil zavrnjen poleg mnogih nepravilnosti v odloki posebno zato, ker si je škofovstvo šele dne 3. junija t. l. od osmi neznanih prič pustilo zopet s prisojo potrditi, kar je hotelo in kar nam dozdaj znano ni. Potem se lahko reče v odloku: „O resničnosti izpovedij niti enega izmed osmih pod prisojo zaslisanih prič od 3. junija t. l. se niti v najmanjšem ni dvomilo“. Kdo je mogel dvomiti? Župnik? Saj 12. maja o zaslisanju od 3. junija vedeti ni mogel. O resničnosti enega pa je škofovstvo vendar samo dvomilo, dasiravno je prisegal. Nadškofovstvo, ker na vzvišenem stališču, ne dvomi niti v najmanjšem. Mi farmani tudi ne dvomimo, ker ne vemo, ktere priče so bile, kar so pripovedovali in prisegle. Že ta stavek, ki ga je g. kancler dne 17. avgusta t. l. previdno izpustil, kadar je župnika v naši cerkvi na nedostojen način obdeloval, jasno priča, da se je med 12. majem in 3. junijem t. l. nekaj godilo za kulismi in da se priče dobro počutijo v temi. Kazaj niso izpovedale pred župnikom in njegovimi pričami? Enostranske izpovedi in na podlagi njih izrečene odsodbe, slišijo v delokrog justice, ki se ji pravi lynch ali samomaščevanje in katera nikdar ne more imeti za nasledek nezmožnost do pastirovanja. Pravimo še enkrat, da krivična razsodba in kazen v vesti ne vežete. Autorita velja samo v verskih rečeh, v disciplinarnem ali kazenskem redu velja pravo. Prava autorita se mora posluževati pravnih sredstev, mora zaslišati obojne priče in še potem sleparje ljudstvo z bogoskrunstvom. To je naše opravljeno prepričanje, ki ga nam iz srca ne iztrga nobena oblast. Ali je krščansko sredstvo k spoznjanju resnice zatoženca, duhovna pitati z lakoto? Naš župnik ni kakšen marokanski Bu Hamara — sin oslice — da bi bilo treba njegovo pokvarjeno fotografijo — sramotilno pismo od 15. avgusta 1909 — nositi po slugi župana Jožefa Schaller od hiše

do hiše, ali ga v „Mirovem“ zaboju voziti po Koroškem. Ali je krščansko sredstvo, če se farmani na dozdaj nevslisan način šuntajo zoper s svojega župnika, če se jim očitno od različnih podrepnikov donaša krv nauk? Le pošljite te natuke v Rim, da sv. oče zvedo, kako se severno ljudstvo na nekaterih krajih Koroške od političnih petelinov in verskih nedoukov sleparje, vzgajajoverski hajduki in kali mir božji, ki je zveličanju tako potreben. Kjer ni pogovor za greh, greha ni. Která božja in cerkvena postava ukazuje, da se mora človek podvreči krivičnim sodbam? Dobro znamo svojega župnika, ker ž njim občujemo kot s svojim bratom in ne pustimo ga blatiti po krivičnem od nobene strani. Dan 17. avgusta t. l. naj priča, da se pravni čut tudi v priprostem, kmečkem srcu probuja, in da tudi mi pripriesti kmetovalci in bajtarji znamo ločiti dobro od hudega, priatelja od sleparja, odkritosrčnega od hinavca in pospeševalca svojega blagostanja od grobokopa, hijene, da mi, ki se nam nalagajo dolžnosti, hočemo tudi svoje pravice. Toliko se nam je zdelo potrebno pojasmnila tudi od naše strani, da ne bodo dobro misleči ljudje zbegani, kakor da bi objave v „Miran“ bile sv. evangeli.

deželnemu poslanec in bogve kaj še vse... Kot državnega poslance tega moža že itak tako dobro poznamo, kakor ga pozna velecnjenja gospodična Ida. Kot deželnega poslance pa smo ga še zadnjic spoznali. V prvih sejih deželnega zbora, ko bi moral še molčati in poslušati pametne može, kako se dela, je Korošec namreč že nastopil. Vstal je in se pritožil, da — deželni namestnik ni tudi slovensko govoril... Veste kaj, ljudje božji, lepo je, prav lepo, ako človek kaj na svoj materni jezik drži. Ali deželni zbor je za gospodarsko delo in ne za vaje v raznih jezikih. In ako se mora res že povsod vpoštovati slovenski jezik, no, potem naj kaplan Korošec tudi že enkrat zahteva, da se bode v cerkvi mesto latinščine slovensčino rabilo... Koroščev nastop pri prvi seji nam je dokaz, da hočejo pravaški poslanci tudi v deželnem zboru edino narodnostno gonjo uganjati. In to si je treba že zdaj zapomniti! Sicer pa še nekaj vprašamo: Kaj se stori z uradnikom, ki ne izvršuje svoje službe? Reče se mu: adio, hodi tvoja pota. Kaj se stori s hlapcem, ki hodi po krčmah, mesto da bi svojo dolžnost izvršil? Da se mu broči! In Korošec? Ali izvršuje on svojo duhovniško dolžnost? Ali bere sv. mašo vsak dan? Ali posluša spoved? Ali gre bolnike tolažiti? Ali čita svoj brevir? Ne vemo, ne vemo! Pač pa vemo, da uganja dan za dnevom in letu za letom politiko. In zato pravimo: Korošec, sleči twojo duhovniško suknjo, kajti po vsem človeškem pravu nimaš pravice jo nositi!

O sokolski veselici, ki se je vršila predzadnjo nedeljo v ptujskem „narodnem domu“, smo že poročali in sicer resnično poročali. Povedali smo namreč, da ni prišlo do nobenih prepirov in pretepor, ker se od nobene strani ni izzivalo in ker ni bilo nobenih tujih hujškačev navzočih. Misili smo, da je stvar s tem končana in da bodejo tudi pravki zadovoljni, da se je vse v redu in brez kaljenja miru vršilo. Ali zmotili smo se, zmotili v prvi vrsti zato, ker smo upali, da bodejo pravaški listi poskusili enkrat resnico pisati. Naše prepričanje je zdaj, da pravaški listi sploh ne znajo več resnice pisati. Kajti toliko brezsramnih infamij, toliko podlega zavijanja in pačenja resnice, kakor so si ga pravaški listi ob priliki te sokolske veselice privoščili, videli smo pač malokad. Narodnjaški listi so že naprej hujškali, češ da se ptujski Nemci na pretepe pripravljajo. Ko pa je veselica nedelja nekaljena in mirno končala, pisali so ti listi, da so se Nemci bali, da so se pred sokoliki poskrili, da je orožništvo onemogočilo vsako napadenje itd. Res je pa, da se živa duša ni za ptujske sokoličke brigala, da so meščani šli svoja pota; da ni bil nikdo na kolidoru, ko je prišlo tistih 20 možic iz Maribora in drugih krajev. Kdo bi se tudi za vse to brigal? Saj ni prišel noben „sokol“ v garibaldiski uniformi! Vse gorovice o pripravah Nemcev itd. so torej gola laž, ki jo imajo celjski hujškači na vesti. Skoraj še bolj nesramen pa je bil to pot „Slov. Gospodar“, v katerega odlagajo duhovniški hujškači svoje neslanoosti. Ta „Fihpos“ je legal, da so stali „nemčurji“ s polnimi žepi jajc na kolodvoru, da pa so se potem zbalili, da so orožniki po gostilnah popivali in da je bila sploh vsa priredba „velikanska blamaža za ptujske nemčurje.“ — To zavijanje je res že prehudo. Spisal je to laž neki blagoslovjeni mazač, ki je bolan, ako se ne laže. Blamaža? Ako je bila ta nedelja res kakšna „blamaža“, potem je bila to v prvi vrsti za pravke, katerih oklici nimajo nikakoršne privlačne sile več in „blamaža“ za tiste plačane hujškače, ki so hoteli tudi to nedeljo prepire in pretepe. Klerikalci sami pa so se menda res zbalili, kajti oni so agitirali proti tej veselici... Nam se to divljanje pravaških listov iz srca gnusi. Sram na j b o d e l a ž n i k e ! Ali zdi se nam, da ima vso to pačenje resnice prozoren namen. V dnú svoje črne duše so namreč pravaški hujškači obeh strank upali in že eleli, da pride v Ptuju zopet do pretepa. Hoteli so te pretepe imeti! Kajti potem bi zopet lahko nesramno lagali, da so bili slovenski kmetje tepeni, da se je slovenstvo teptalo itd. To je resnica! To pot se pravaškim hujškačem seveda ni posrečilo, kajti nemško kakor slovensko ljudstvo je bilo prepametno, da bi se

Novice.

„Štajerčevi kmetski koledar“ za leto 1910 bode izšel v pravem času. Lahko že danes trdimo, da bode ustregel vsaki zahtevi in želji. Že prva dva letnika sta nam dokazala, da smo zadeli z izdajo tega koledarja v črno. Kajti ljudstvo na spodnjem Štajerskem in Koroškem potrebuje ednostavno knjige, v kateri je vse to, kar se tekmo leta išče in ki je poleg tega zavbavno-podučna. „Mohorjevi koledarji“ mlatijo vedno prazno slamo; namenjeni so le poklerikalnjenju ljudstva. „Pratike“ so olikanemu kmetu vendar premalo. Torej je bila izdaja našega, v naprednem, gospodarskem duhu pisanega koledarja res velepotevna. In v dveh letih se je ta naš koledar res tako udomačil, da zamoremo letos že 6.000 komadov niskati. Kar se tega letošnjega našega koledarja (za leto 1910) tiče, obseg bode zopet vse, kar je koristno in potrebno. V prvi vrsti bodo objavili veliko gospodarskih člankov o modernem kmetijstvu iz peresa najboljših naših domačih strokovnjakov. Zabavni del obsegal bode celo vrsto lepih povestij, pesni, šaljivk in smešnic. Nadalje bode prinašali populni kalendarij z vsem potrebnim, s e z n a m e k s e j m o v po Štajerskem in Koroškem, poštne tarife itd. Opremljen bode naš koledar tudi z lepimi slikami. Toliko naj povemo za danes. Priatelje in somišljencem opozarjam, naj se čimpreje na koledar naročijo. Cena mu bode kakor lansko leto (60 vin.), s poštnino 10 vin. več. Najbolje je, da se koledar ali v gotovem denarju ali pa v znakih naprej plača, kajti poštno povzetje je draga. Kdor proda 10 izvodov koledarja, dobi enega zastonj. Torej, priatelji naprednega kolejarja, na delo!

Ljubljana in Beligrad. Pravaški listi še vedno tajajo zvezo z Srbi, to pa vključujo temu, da se je pravaško časopisje vedno za Karagorjevičev navduševalo. Dokaz te zveze pa je zdaj očiven. Neki Plut, mlad človek, ki je sedel svoj čas v uredništvu tržaške „Edinstvi“, katerega je potem vladar zaradi srbske agitacije iz Hrvatske izgnala, prišel je zdaj v Ljubljano. Možičelj je nastavljen od srbskega tiskovnega biroja in bode trajno v Ljubljani ostal. On je tudi „Slov. narod“ z srbskimi članki zalagal. In zdaj vprašamo: zakaj ostane Plut v Ljubljani? Družega namena ne more imeti, nego da dela „štumung“ za Srbe in da agitira med Slovenci za srbske ideje. Kaj pravijo pravaški listi k temu?

Iz Spodnje-Štajerskega.

Korošec je pričel! Mariborski dr. Anton Korošec je katoliški duhovnik. To dokazuje njegova tonzura, debeli njegov trebušček in njegovo pobozo ravnjanje. Mariborski dr. Anton Korošec pa je tudi žurnalist in šef-redakter. To dokazujejo nesramne, podle laži v klerikalnih listih, to dokazujejo tudi razni sodnijski akti. Mariborski dr. Anton Korošec je tudi — političar prve vrste. To dokazuje že dejstvo, da je državni in